

«Becca tema» en in roman criminal

In nov roman criminal da Reto Luzius Fetz da Domat

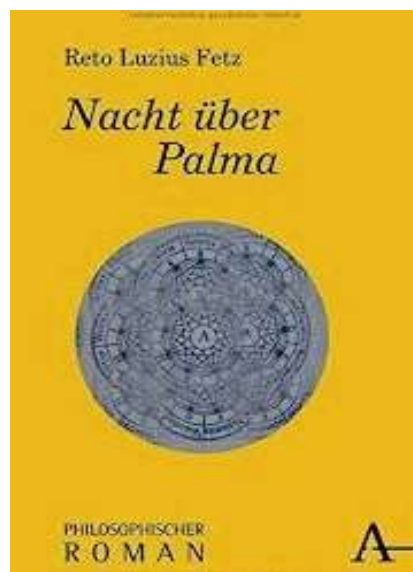
DA CLAUDIO WILLI/MC

■ **Da Reto Luzius Fetz, oriund da Domat, è cumpari quests dis in nov roman criminal che porta il titel «Nacht über Palma». Tant qua sco en ses emprim roman «Im Schatten des Greif» cun l'Universitad da Friburg sco lieu d'acziun stat il filosof Gion Giacum Lacurt en il center dals eveniments.** Questa

giada èsi l'insla da vacanzas da Mallorca cun ses pajais e sia populaziun, cun sia cuntrada fascinanta e cun sia tradiziun culturala che furma il lieu d'acziun da quest crimi plain tensiun. Impressiunanta è l'Emna sontga cun sia processiu en la citad veglia da Palma: «Il tun mit dals tamburs vegn adina pli da manaivel. Alura resunan las melodias pesantas e plain encreschadetgna da la gruppa dals musicants. Ed uss cumparan en in cortegi da faclas cun persunas mascradas en lur rasant lungas che tanschan fin plaun e cun capuzas cun lur spitgs...». Quai èn las Confraternitads. Durant la processiu croda in dals participants per terra mort, tutgà d'ina curtelada sin distanza.

«Filosofar munta imprendder da murir»

Quest um giuven aveva il professor da filosofia imprendi ad enconuscher ed apprezzar pir dacurt. El vuleva per tut pretsch sclerir la dumonda pertge ch'il giuven mallorcan ha stuì murir ed è uschia vegnì intretschà adina pli profund en il cult dals misteris mistics da l'insla. El è sa mess a la tschertga d'ina chadaina da perlas, in stgazi legendar, che duai esser zuppà en ina da las numerosas taunas da Mallorca. Questa tschertga aventurusa succeda sin funda-

Frontispizi dal nov roman criminal. MAD

ment e cun agid d'in document misterius dal filosof dal temp medieval Ramon Lull, in document singular ch'ins ha offrì ad el da cumprar. En il decurs da questa tschertga vegn el confrontà cun situaziuns apparentamain desperadas, il davos vegn el persequità da tips dubius ch'eran medemamain a la tschertga da quest stgazi prezios en in labirint da taunas. Durant las lungas notgs en il labirint greppus sa tschenta er la dumonda davart il senn: «Filosofar munta imprendder da murir.» Principalmain sa regorda el dentant era dal salid marian, dal Salve Regina: «Tar Tai nus implorain suspirond ord questa val da larmas... in hac lacrimarem valle»: Sco uffant n'aveva el betg sminà en tge situaziun desperada ch'el vegnia a recitar ina giada questa uraziun.

Reto Luzius Fetz. FOTO TAMARA DEFILLA

Per rumantsch: «Becca tema»

En quest document ha el pudì decifrar l'infurmaziun «ex oriente lux» ed effectivamain s'avra suenter ina lunga notg ina sortida dal labirint. Tar la sortida vegn el dentant fastisà: «Becca tema!» Lacurt e stà perplex e zunt ventiraivel da pledar quest pled rumantsch en il dialect da ses vitg patern. Igl era in vegl ami da scola ch'era ò en la legiun estra ch'ha la finala deliberà el da sia situaziun precara.

Sin viadi a Mallorca era Lacurt cun sia partenaria Janne. Da cuminanza han els vuli explorar l'insla. En quest connex èn els vegnids confrontads cun las bellezzas da Mallorca, cun las Coves d'Arta, Valdemossa da Sand e Chopin na mancavan er betg sco Monestir de Lluc, il pli enconuscent lieu da pelegrinadi da Mallorca. En quest lieu era zuppà il stgazi, la

chadaina da perlas da la Confraterniad e qua sa schlian era ils entretschaments persunals dal cas criminal.

Approximaziun a la cultura da Mallorca

Cun ses nov roman criminal ch'è detg pretensius – ch'ins legia dentant tgunsch – vegnan colliads differents plauns. Sper l'istorgia criminala vegnan tematisadas er las sumeglias filosoficas davart taunas e cuvells da Platon. Medemamain maina l'autur tras la cultura e tradiziun romana-mallorcana da l'insla, avischinond ed entruidond il lectur ad in Mallorca viv e variont, quai ch'ins apprezzescha tant pli gist uss en il temp da la pandemia.

Reto Luzius Fetz. «Nacht über Palma». Roman filosofic. Chasa editura Karl Alber, Freiburg i. Breisgau.

L'autur Reto Luzius Fetz

L'autur *Reto Luzius Fetz* è naschì 1942 ed ha frequentà la scola a Domat ed il gimnasi a Cuir. El ha studegià filosofia a l'Universitad da Friburg ed ha alura reschavì in'incumbensa da perscrutaziun tar Jean Piaget a Geneva. El è stà engaschà sco docent a la Scola auta a S. Gagl ed è stà da 1988 fin a sia emeritaziun 2008 professor per filosofia a l'Universitad catolica Eichstätt-Ingolstadt. Cun ses emprim roman «Im Schatten des Greif» è gartegiada a Fetz – tenor in citat da pressa – «ina premiera furiosa».